

Nowy okres programowania unijnego stawia przed nami konkretne wyzwania, dofinansowane będą przede wszystkim działania ukierunkowane na tworzenie nowych miejsc pracy, rozwój gospodarczy, innowacje oraz działania realizowane w partnerstwie.

Samorządy Wielkich Jezior Mazurskich (WJM) odpowiadając na te wyzwania podjęły się opracowania dokumentu "Wielkie Jeziora Mazurskie 2020 – Strategia", który ułatwi realizację działań rozwojowych w oparciu o środki Unii Europejskiej.

Poniżej przedstawiamy zestaw pytań i odpowiedzi, które pomogą zrozumieć cel, motywy i metodę prac nad Strategią.

W jakim celu opracowano Strategię?

Strategia powstała w celu ułatwienia wspólnych, ponadlokalnych działań rozwojowych (wychodzących poza granicę jednej gminy). Strategia ma ułatwić przygotowanie i realizację wspólnych przedsięwzięć w oparciu o różnorodne możliwości wsparcia zewnętrznego oraz zasoby własne.

Celem nadrzędnym wszystkich realizowanych w ramach Strategii działań jest dynamiczny rozwój obszaru Wielkich Jezior Mazurskich, wzrost konkurencyjności, w kontekście potencjału ludnościowego, przedsiębiorczości i turystyki.

Kto opracował Strategię?

Strategia przygotowana została w wyniku współpracy samorządów z ekspertami zewnętrznymi

W pracach nad Strategią brali udział przedstawiciele Miasta Giżycko, Gminy Giżycko, Gminy Mikołajki, Gminy Miłki, Miasta Mrągowo, Gminy Mrągowo, Gminy Orzysz, Gminy Pisz, Gminy Pozezdrze, Gminy Ruciane-Nida, Gminy Ryn i Gminy Węgorzewo.

Prace były koordynowane i wspierane przez zespół Geoprofit, pod kierunkiem prof. Wojciecha Dziemianowicza, w skład którego weszli: dr Marta Derek, dr Sylwia Kulczyk, dr Katarzyna Szmigiel-Rawska, Klaudia Peszat, Kamil Przyborowski, Jan Charkiewicz i Edyta Woźniak

To ważne: Prof. Wojciech Dziemianowicz odpowiadał również za koordynację prac nad aktualizacją Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego Warmii i Mazur do roku 2025- najważniejszego dla naszego województwa dokumentu.

Jak długo trwały prace nad Strategią?

Prace nad Strategią trwały od grudnia 2012r. do lipca 2013r., polegały m.in. na analizie i pracy diagnostycznej ekspertów, warsztatach z przedstawicielami WJM oraz konsultacjach z władzami regionalnymi.

Co determinowało kształt Strategii ?

- ✓ **Ponadlokalny charakter działań.** W Strategii ujęto wyłącznie przedsięwzięcia dotyczące więcej, niż jednej gminy.
- ✓ **Zapisy najważniejszego dokumentu strategicznego w regionie - Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2025.** Wszystkie proponowane w dokumencie działania są spójne ze Strategią regionu, dzięki temu obszar WJM jest już wskazany w zapisach tego dokumentu, co będzie miało istotny wpływ na skuteczność pozyskiwania funduszy ze środków unijnych w ramach programów regionalnych.
- ✓ **Zapisy krajowych i regionalnych dokumentów** dotyczących wdrażania programów w ramach **nowej** perspektywy finansowej Unii Europejskiej. W Strategii ujęto przede wszystkim takie projekty, które będą miały realne szanse uzyskać dofinansowanie w ramach krajowych i regionalnych programów operacyjnych.

Jak będzie realizowana Strategia?

Strategia będzie realizowana przez projekty, których wstępna lista została przygotowana przez Grupę Sterującą, złożoną z ekspertów oraz przedstawicieli władz samorządowych. Lista projektów jest ujęta w formie załącznika do Strategii i w uzasadnionych przypadkach może być aktualizowana.

Jakie wyzwania stawia przed nami realizacja Strategii?

Priorytetem jest skuteczne i maksymalizujące efekty wydatkowanie środków publicznych. Można to osiągnąć jedynie poprzez umacnianie partnerstwa samorządów i tzw. zarządzanie zintegrowane, czyli nowoczesne podejście do polityki rozwojowej. Polega ono na konsekwentnej współpracy i koordynacji działań, nie ma tu miejsca na przypadkowe, okazjonalne inicjatywy.

Jak zbudowana jest strategia?

Dokument składa się z następujących części:

1. **Wizja rozwoju i misja dokumentu** – w tej części zaprezentowano wspólnie wypracowaną wizję rozwojową oraz wskazano jaka jest misja Strategii.
2. **Diagnoza strategiczna obszaru WJM** – obejmuje swoim zakresem wszystkie ważne – z punktu widzenia współpracy – zagadnienia o znaczeniu strategicznym. Zakres diagnozy obejmuje zagadnienia przyrodnicze, społeczne i gospodarcze. Diagnoza odnosi się do zróżnicowania wewnętrznego obszaru WJM oraz pozycji WJM na tle całego województwa warmińsko-mazurskiego i Polski. W pracach wykorzystano zarówno dane pochodzące ze statystyki publicznej, jak i materiały strategiczne i diagnostyczne z gmin należących do WJM. Diagnoza uwzględnia również problematykę inteligentnych specjalizacji województwa warmińsko-mazurskiego.
3. **Analiza SWOT¹** – przeprowadzono ją dwuetapowo. W pierwszej kolejności wskazano najważniejsze cechy obszaru WJM oraz zjawiska zewnętrzne wynikające z diagnozy i warsztatów strategicznych. W drugim etapie dokonano nieznacznej modyfikacji analizy SWOT, po opracowaniu celów i kierunków działań (usunięto zapisy zbędne, do których nie ma odniesień w celach i kierunkach działań).
4. **Cele Strategii** – dokument operuje kilkoma poziomami celów. Prace zespołu zakładały koncentrację na zagadnieniach najważniejszych, dlatego liczba celów jest ograniczona. Każdy cel został uzasadniony, wskazano również relacje między poszczególnymi celami.
5. **Wspólne kierunki działań na rzecz realizacji celów** – kierunki działań opisane są pod kątem relacji z analizą SWOT oraz ze Strategią rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego i założeniami Umowy Partnerstwa.
6. **Relacje między Strategią Rozwoju WJM a dokumentami krajowymi i wojewódzkimi** – ta część Strategii przedstawia, które cele strategiczne WJM odnoszą się do celów: „Strategii rozwoju kraju 2020” (ŚSRK – średniookresowa strategia rozwoju kraju), „Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2020. Regiony, miasta, obszary wiejskie”, „Strategii Rozwoju Polski Wschodniej” oraz „Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Województwa Warmińsko-Mazurskiego do roku 2025”.
7. **Rekomendacje wdrażania Strategii** – zawierają najważniejsze wnioski dotyczące budowy systemu wdrażania, opartego o współpracę z instytucjami i podmiotami gospodarczymi z obszaru WJM.
8. **Monitoring i ewaluacja** – ta część Strategii opisuje założenia dotyczące monitorowania realizacji Strategii oraz podaje zalecenia odnoszące się do ewaluacji.

NK/MM/DKD

¹ Technika analityczna SWOT polega na posegregowaniu posiadanych informacji o danej sprawie na cztery grupy (cztery kategorie czynników strategicznych): S (Strengths) – mocne strony, W (Weaknesses) – słabe strony, O (Opportunities) – szanse, T (Threats) – zagrożenia.